

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1606. usque ad annum 1610

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118820

§. 89. De Maurorum ejectione in Regis Senatu deliberatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67222](#)

bant, ut hic rem apud Regem fortiter Sæc. XVII.
urgere decerneret.

A. C. 1610.

§. LXXXIX.

*De Maurorum ejectione in Regis Se-
natū deliberatum.*

Interim ipsemet Valentinus Archiepi- *Mercur.*
scopus non modo Philippum Regem *Gallobelg.*
iterato de Moriscorum, uti vocabantur, *lib. 33.*
ejectione admonebat, sed etiam missio *Hist. mem.*
Romam Francisco de Quesada Paulum V. *da Aless.*
Zilio l. 10.

Papam desuper consultabat, a quo e-
tiam in suo firmabatur proposito. Hæc
edoctus Rex convocatis, qui ei a secre-
tis erant, Viris integerrimis, necnon
accitis Theologorum longe celeberrimis
duo hæc capita maturæ deliberationi
subjicienda eis commisit, & quidem
primo, an Moriscorum ejectio Reipu-
blicæ intersit II. utrum id salva con-
scientia fieri queat? Diversi in diversas
abiere sententias, Politicis funesta exin-
damna, ingensque ærarii Regii detri-
mentum prætagentibus, Ecclesiasticis
vero Religionis dispendium; imminens
Regni æternæque salutis periculum,
necnon læsas conscientiæ leges exagge-
rantibus. His rationum momentis
juxta affectuum varietatem in utram-
que partem diu ventilatis Rex denuo
Theologis suis tres quæstiones omnino
deci-

Sæc. XVII. decidendas proposuit, inter quas prima
A. C. 1610. erat, An Rex salvo jure Moriscos suis
bonis spoliare valeat. II. Utrum eos
tanquam hæreticos & Apostatas puni-
re possit III. An tot homines in Afri-
cam remittere valeat, ubi tamen certo
Mahometem palam professuri essent:
Ad primum responderunt Theologi,
Regi integrum esse, eos tanquam sedi-
tionis ac perduellionis reos bonorum
proscriptione punire. Alteram quæstio-
nem expediebant Theologi afferentes,
primos Moriscos non vi ad fidem Ca-
tholicam fuisse compulsos, sed eis ar-
bitrio fuisse relatum, vel Mahometem
ejurare, vel Regno excedere, proin
eos, qui remanserunt, ac potiori jure
eorum Filios, Baptismo ac fide semel
suscepta nunc vero relicta, hæreticorum
pœnis subjacere: Tertio denique respon-
debant, securius esse, hosce rebelles
perversæ suæ voluntati relinquere, quam
fidos subditos Christianos ex continuata
cum Moriscis Societate præsentaneo
seductionis periculo exponere, præser-
tim cum de Maurorum conversione
actum esset. Obstatabant tamen Valen-
tini Regni Ordines, Regi exponentes,
Maurorum ejectione agros, vineasque
in horrida deserta converti, Mercato-
rum officinas operariis destitui, ac proin
com-

commercium (familiare illud hærefes Sæc. XVII.
invehendi medium) intercludi. A.C. 1610.

§. XL.

*Maurorum ejusq; a Rege de-
creta.*

Ponderatis hisce rationibus ultro ci- *Calmet l.c.*
troque propositis. Philippus Rex *Jacob.*
Religionis tuendæ studiosissimus ad *Bleda defens.*
præcavenda tot scandala, sacrilegia, *fid. contra*
Moriscos.
atque assiduas Divinæ legis profanatio-
nes, Mauros omnino Regno expellen-
dos esse ad extremum decrevit, habita
potius Ecclesiæ, & conscientiæ, quam
privati commodi ratione; non ignora-
bat equidem, e tot hominum millibus,
si retinerentur, ingens tributorum, Re-
gii fisci ac Hispanici ærarii compendium
sperari posse, si vero pellerentur, detri-
mentum sequi, nihilominus fartæ tectæ
conservandæ Religionis Studio, quo ar-
debat, prævalente, unaomnes in Mau-
ritaniam transmarinam propellere sta-
tuit: ne vero Ottomani ad fœrendas
Mauris suppetias ejusdem superstitionis
Societate pellecti accurrerent, Rex om-
nem, quam ejus prudentia deposcebat,
cautelam adhibuit, vicinas maris oras
valida classe, urbes maritimas, montes
& via-